

ZAKON O LIČNOM IMENU¹

(„Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 82/19)

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se pojam, način određivanja, korišćenja i promjene ličnog imena državljana Republike Srpske i Bosne i Hercegovine.

Član 2.

- (1) Lično ime je lično pravo građanina i služi za razlikovanje i identifikovanje fizičkih lica.
- (2) Lično ime stiče se upisom u matičnu knjigu rođenih.
- (3) Građanin je dužan da se koristi svojim ličnim imenom upisanim u matičnu knjigu rođenih.
- (4) Lično ime građaninu obezbjeđuje identitet, zaštitu njegove ličnosti i dostojanstva.

Član 3.

- (1) Lično ime se sastoji od imena i prezimena.
- (2) Ime, odnosno prezime može se sastojati od više riječi.
- (3) Lice kome je, u matičnoj knjizi rođenih, upisano ime ili prezime, ili ime i prezime koje se sastoji od više riječi, dužno je da izjavom odredi kojim će se ličnim imenom služiti u pravnom saobraćaju.
- (4) Izjava o tome kojim će se ličnim imenom lice služiti u pravnom saobraćaju može se jedanput opozvati.
- (5) Izjava i opoziv izjave iz st. 3. i 4. ovog člana upisuje se u matičnu knjigu rođenih i primjenjuje se od dana upisa.
- (6) Izjava i opoziv izjave iz st. 3. i 4. ovog člana daje se matičaru, koji o tome sačinjava zapisnik i koji vodi matičnu knjigu rođenih u koju je upisano rođenje lica iz stava 2. ovog člana, ili matičaru nadležnom po mjestu prebivališta tog lica, a može se sačiniti i kod notara, suda ili drugog organa ovlašćenog za sačinjavanje javnih isprava.

Član 4.

- (1) Lično ime djeteta roditelji određuju sporazumno.
- (2) Lično ime djeteta može se odrediti i putem punomoćnika, uz punomoć sačinjenu u pisanoj formi.
- (3) Dijete može dobiti prezime jednog ili oba roditelja.
- (4) Ako se roditelji nisu sporazumjeli o ličnom imenu djeteta, lično ime djeteta određuje nadležni organ starateljstva.
- (5) Ako jedan roditelj nije živ, ili nije u mogućnosti da vrši roditeljsko pravo, ili je nepoznat, lično ime djeteta određuje drugi roditelj.
- (6) Ako oba roditelja djeteta nisu živa, ili nisu u mogućnosti da vrše roditeljsko pravo, lično ime djeteta, u skladu sa stavom 3. ovog člana, određuje nadležni organ starateljstva, ili staratelj djeteta uz saglasnost nadležnog organa starateljstva.
- (7) Djetetu, čiji su roditelji nepoznati, lično ime određuje nadležni organ starateljstva ili staratelj djeteta uz saglasnost nadležnog organa starateljstva.

Član 5.

- (1) Lično ime usvojenika, kod potpunog usvojenja, usvojioci određuju sporazumno.
- (2) Usvojenik može dobiti zajedničko prezime usvojioca, a ako usvojioci nemaju zajedničko prezime, sporazumno će odrediti prezime usvojenika.

¹ Legalist.ba objavljuje ovaj tekst propisa u dobroj vjeri, smatrajući ga u trenutku objavljivanja ispravnom verzijom propisa. Ali, autori i Legalist.ba ne jamče da je objavljeni tekst propisa pravno valjan, trenutno važeći ili pravodobno dopunjen i mijenjan, stoga Legalist.ba ne odgovara za štetne posljedice koje mogu nastupiti usljed preuzimanja i korištenja ovog teksta.

(3) Ako se ne postigne sporazum iz st. 1. i 2. ovog člana, o imenu i prezimenu usvojenika odlučuje organ starateljstva.

(4) Lično ime usvojenika obavezno se navodi u odluci o usvajanju.

Član 6.

(1) Lično ime usvojenika, kod nepotpunog usvojenja, usvojioci određuju sporazumno.

(2) Usvojenik može dobiti prezime usvojioca, osim ako usvojiac odluči da usvojenik zadrži svoje prezime ili da svom prezimenu doda prezime usvojioca.

(3) Ako se ne postigne sporazum iz st. 1. i 2. ovog člana, o imenu i prezimenu usvojenika odlučuje organ starateljstva.

(4) Za promjenu imena ili prezimena usvojenika koji ima više od deset godina, potreban je usvojenikov pristanak.

(5) Lično ime usvojenika obavezno se navodi u odluci o usvajanju.

Član 7.

Ime i prezime, ili samo ime, ili samo prezime lica može se promijeniti nakon promjene porodičnog, odnosno ličnog statusa (priznavanja očinstva, utvrđivanja, odnosno osporavanja očinstva ili materinstva, usvojenja, zaključivanja ili prestanka braka, promjene pola), ili na lični zahtjev.

Član 8.

(1) Djetetu, kome je određeno lično ime, može se poslije priznavanja očinstva, utvrđivanja, odnosno osporavanja očinstva ili materinstva, odrediti novo lično ime u roku od dvije godine od dana priznavanja očinstva, odnosno pravosnažnosti sudske odluke kojom je utvrđeno, odnosno osporeno očinstvo ili materinstvo, osim ako je drugačije određeno ovim zakonom.

(2) Ako se novo lično ime određuje djetetu koje ima više od deset godina, potreban je djetetov pristanak.

(3) Izjava o određivanju novog ličnog imena iz stava 1. ovog člana daje se matičaru koji vodi matičnu knjigu rođenih u koju je upisano rođenje djeteta ili matičaru nadležnom po mjestu prebivališta roditelja.

(4) Matičar nadležan po mjestu prebivališta roditelja, dužan je da izjavu o određivanju novog ličnog imena djeteta dostavi odmah, a najkasnije sljedećeg radnog dana, matičaru koji vodi matičnu knjigu rođenih u koju je upisano rođenje djeteta.

Član 9.

(1) Nakon pravosnažnosti rješenja nadležnog organa o prestanku usvojenja, usvojenik može uzeti lično ime koje je imao prije usvojenja.

(2) Ako je usvojenje prestalo prije navršenih osamnaest godina života usvojenika, izjavu o uzimanju ličnog imena iz stava 1. ovog člana daju roditelji ako su u mogućnosti da vrše roditeljsko pravo, nadležni organ starateljstva ili staratelj uz saglasnost nadležnog organa starateljstva.

(3) Ako usvojenik ima više od deset godina, potreban je i njegov pristanak.

(4) Izjava o uzimanju ličnog imena iz stava 1. ovog člana daje se u roku od šest mjeseci od dana pravosnažnosti rješenja o prestanku usvojenja.

(5) Izjava se daje matičaru koji vodi matičnu knjigu rođenih u koju je upisano rođenje usvojenika ili matičaru nadležnom po mjestu prebivališta roditelja ili staratelja.

(6) Matičar nadležan po mjestu prebivališta roditelja ili staratelja, dužan je da izjavu o određivanju novog ličnog imena djeteta dostavi odmah, a najkasnije sljedećeg radnog dana, matičaru koji vodi matičnu knjigu rođenih u koju je upisano rođenje djeteta.

Član 10.

(1) Prilikom zaključenja braka, bračni supružnici mogu se sporazumjeti da za prezime uzmu prezime jednog ili drugog bračnog supružnika, ili da svaki bračni supružnik zadrži svoje prezime, ili da svaki od njih svom prezimenu doda prezime svog bračnog supružnika, ili da jedan bračni supružnik uzme prezime drugog bračnog supružnika i tom

prezimenu doda svoje prezime.

(2) Bračni supružnik koji je prilikom zaključenja braka promijenio prezime može, izjavom, nakon prestanka braka vratiti prezime koje je imao prije zaključenja braka, u roku od godinu dana od dana prestanka braka.

(3) Ukoliko se lice nakon prestanka braka ne izjasni o prezimenu kojim će se koristiti u roku iz stava 2. ovog člana, vraćanje prezimena koje je imalo prije zaključenja braka vrši se u postupku promjene ličnog imena u skladu sa odredbama ovog zakona.

(4) Izjava o vraćanju prezimena daje se matičaru koji vodi matičnu knjigu rođenih u koju je upisano rođenje lica iz stava 2. ovog člana ili matičaru nadležnom po mjestu prebivališta tog lica, a može se sačiniti i kod notara, suda ili drugog organa ovlašćenog za sačinjavanje javnih isprava.

(5) Matičar nadležan po mjestu prebivališta lica iz stava 2. ovog člana, dužan je da izjavu o prezimenu, odmah, a najkasnije sljedećeg radnog dana, dostavi matičaru koji vodi matičnu knjigu rođenih u koju je upisano rođenje tog lica.

(6) Nakon upisa promjene prezimena u matičnu knjigu rođenih, matičar je dužan da o navedenoj promjeni obavijesti nadležni organ unutrašnjih poslova i druge organe nadležne za vođenje evidencija o građanima koje se vode po posebnim propisima, a sadrže podatak koji je u postupku promijenjen u skladu sa ovim zakonom.

Član 11.

(1) Nakon promjene pola lice može promijeniti ime i prezime, ili samo ime, ili samo prezime.

(2) O promjeni iz stava 1. ovog člana, nadležni organ jedinice lokalne samouprave odlučuje u istom postupku koji je pokrenut radi upisa činjenice promjene pola lica u matičnu knjigu rođenih.

Član 12.

(1) Ime i prezime, ili samo ime, ili samo prezime punoljetnog lica može se promijeniti na lični zahtjev, osim u slučajevima za koje je drugačije određeno ovim zakonom.

(2) Ako se traži promjena ličnog imena na lično ime koje se sastoji od više riječi, podnosilac zahtjeva je dužan da se izjasni kojim ličnim imenom će se služiti u pravnom saobraćaju.

(3) Pod promjenom u smislu stava 1. ovog člana smatra se i promjena jednog ili više slova, odnosno interpunkcijskog znaka crtica ili tačka, a koji su upisani u matičnoj knjizi rođenih kao sastavni dio ličnog imena.

(4) Zahtjev za promjenu ličnog imena iz čl. 11. i 12. ovog zakona podnosi se na obrascu koji uputstvom propisuje ministar uprave i lokalne samouprave.

Član 13.

(1) Ime i prezime, ili samo ime, ili samo prezime maloljetnog lica može se promijeniti na zahtjev roditelja, usvojlaca ili na zahtjev staratelja uz saglasnost nadležnog organa starateljstva.

(2) Ako se roditelji ili usvojioци ne mogu sporazumjeti o promjeni ličnog imena maloljetnog lica, lično ime maloljetnog lica promijenit će se na zahtjev jednog roditelja ili usvojioca, uz saglasnost organa starateljstva grada, odnosno opštine gdje se zahtjev za promjenu ličnog imena podnosi.

(3) Ako se promjena ličnog imena traži za maloljetno lice koje ima više od deset godina, potreban je njegov pristanak.

Član 14.

(1) Neće se odobriti promjena imena i prezimena, ili samo imena, ili samo prezimena licu:

- 1) protiv koga se vodi krivični postupak,
- 2) koje je osuđeno za krivično djelo dok kazna ne bude izvršena i/ili dok traju pravne posljedice osude,

- 3) koje je upisano u poseban registar lica pravosnažno osuđenih za krivična djela seksualne zloupotrebe i iskorištavanja djece,
 - 4) za kojim je raspisana međunarodna potjernica,
 - 5) za koje se utvrdi da je zahtjev podnijelo radi izbjegavanja zakonom utvrđenih obaveza (izdržavanje, poreske i druge zakonom utvrđene obaveze).
- (2) Dokaz za činjenice iz stava 1. t. 1), 2), 3) i 5) ovog člana dužan je da priloži podnosilac zahtjeva za promjenu ličnog imena, a dokaz iz tačke 4) ovog člana organ koji vodi postupak pribaviće po službenoj dužnosti od nadležnih organa unutrašnjih poslova.
- (3) Pravo na slobodan izbor ličnog imena, odnosno određivanje ili promjena ličnog imena neće se odobriti licu ako je to neophodno radi zaštite prava i sloboda drugih lica, zaštite prava javnih i istorijskih ličnosti, ako predloženo lično ime ne predstavlja lično ime u smislu čl. 2. i 3. ovog zakona, ili predloženo lično ime predstavlja ime izmišljenih, animiranih ili filmskih likova, monete i pseudonima.

Član 15.

- (1) O zahtjevu za promjenu ličnog imena odlučuje rješenjem nadležni organ jedinice lokalne samouprave, na čijem području podnosilac zahtjeva ima prebivalište.
- (2) Ako podnosilac zahtjeva nema prebivalište u Republici Srpskoj, a rođen je na teritoriji Republike Srpske ili u inostranstvu i upisan u matične knjige rođenih u Republici Srpskoj, o zahtjevu za promjenu ličnog imena odlučuje rješenjem nadležni organ jedinice lokalne samouprave u Republici Srpskoj, na čijem području se vodi matična knjiga rođenih u koju je upisan podnosilac zahtjeva.
- (3) Izuzetno, promjena ličnog imena može se odobriti i državljaninu Bosne i Hercegovine i Federacije Bosne i Hercegovine, ako u Republici Srpskoj ima prijavljeno prebivalište godinu dana prije podnošenja zahtjeva, a koje traje i u vrijeme podnošenja zahtjeva.
- (4) Protiv rješenja iz st. 1. i 2. ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu uprave i lokalne samouprave (u daljem tekstu: Ministarstvo) u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.
- (5) Na pitanja u vezi sa rješavanjem zahtjeva iz st. 1, 2. i 3. ovog člana, koja nisu regulisana ovim zakonom, primjenjuje se zakon kojim je regulisan opšti upravni postupak.

Član 16.

- (1) Ako se lično ime sastoji od više riječi, u dispozitivu rješenja o promjeni ličnog imena navodi se lično ime kojim će se lice služiti u pravnom saobraćaju.
- (2) Lice je dužno da se koristi novim ličnom imenom u pravnom saobraćaju od dana upisa promjene u matičnu knjigu rođenih.
- (3) Rješenje o promjeni ličnog imena dostavlja se odmah po pravosnažnosti rješenja matičaru koji vodi matične knjige za lice koje je izvršilo promjenu ličnog imena, matičaru koji vodi matične knjige u koje je upisana činjenica rođenja za dijete i bračnog supružnika lica koje je izvršilo promjenu ličnog imena, nadležnom organu unutrašnjih poslova i drugim organima nadležnim za vođenje evidencija o građanima koje se vode po posebnim propisima, a sadrže podatak koji je u postupku promijenjen u skladu sa ovim zakonom.
- (4) Ako je lice rođeno u inostranstvu, nakon upisa promjene ličnog imena u matičnu knjigu rođenih u Republici Srpskoj o promjeni ličnog imena, u skladu sa zaključenim međunarodnim ugovorima o pružanju pravne pomoći u građanskim stvarima, obavještava se inostrani organ prema mjestu upisa u matičnu knjigu rođenih.
- (5) Lice kojem je na lični zahtjev rješenjem nadležnog organa iz člana 15. st. 1. i 2. ovog člana, odobrena promjena ličnog imena, u skladu sa odredbama ovog zakona, može podnijeti novi zahtjev za promjenu ličnog imena u roku od pet godina od dana izvršenog upisa promijenjenog ličnog imena u matične knjige, a najviše dva puta, osim ako je drugačije određeno ovim zakonom.

Član 17.

Upravni i inspeksijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši Ministarstvo.

Član 18.

Novčanom kaznom od 1.000 KM do 1.500 KM kazniće se za prekršaj matičar ili odgovorno lice u organu jedinice lokalne samouprave ako:

- 1) upis ličnog imena izvrši bez pristanka djeteta koje ima više od deset godina (član 8. stav 2),
- 2) upis ličnog imena izvrši bez pristanka usvojenika koji ima više od deset godina (član 9. stav 3),
- 3) pravosnažno rješenje, odnosno obavještenje o promjeni ličnog imena odmah ne dostavi matičaru ili drugim organima (član 16. stav 3).

Član 19.

Novčanom kaznom od 1.000 KM do 1.500 KM kazniće se za prekršaj lice koje se u pravnom saobraćaju ne koristi svojim ličnim imenom upisanim u matičnu knjigu rođenih na način propisan članom 2. stav 3. i članom 3. stav 3. ovog zakona.

Član 20.

Ministar uprave i lokalne samouprave će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti Uputstvo o izgledu i sadržaju obrasca zahtjeva za promjenu ličnog imena iz člana 12. stav 4. ovog zakona.

Član 21.

Postupci koji do dana stupanja na snagu ovog zakona nisu okončani završiće se po odredbama ranije važećeg zakona.

Član 22.

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o ličnom imenu („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 27/93 i 15/00).

Član 23.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srpske“.